

ХУЛОСАИ НИҲОИИ

Шурои диссертатсионии 6D.KOA-103

дар назди Муассисаи давлатии таълимии

«Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров»

онд ба додани дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ

ПАРВАНДАИ АТТЕСТАТСИОНИИ № _____

Қарори Шурои диссертатсионӣ аз 22.08. 2026, №6

**БАРОИ САЗОВОР ДОНИСТАНИ УСМОНӢ АКМАЛҶОН
АКБАРҶОНЗОДА, ШАҲРВАНДИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН, БА
ДАРАҶАИ ИЛМӢИ НОМЗАДИ ИЛМӢОИ ПЕДАГОГӢ АЗ РӢӢИ
ИХТИСОСИ 5.3 – ПЕДАГОГИКА (5.3.10.11 – НАЗАРИЯ ВА
ТЕХНОЛОГИЯИ ТАЪЛИМИ МЕҲНАТ ВА ДИЗАЙН).**

Диссертатсияи Усмонӣ Акмалҷон Акбарҷонзода дар мавзӯи «Методикаи тақмили тайёрии муаллимони ояндаи технология (таълими меҳнат) дар асоси методҳо ва воситаҳои интерактивии таълим» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3 – Педагогика (5.3.10.11 – Назария ва технологияи таълими меҳнат ва дизайн) дар ҳукми дастнавис бо қарори №9 санаи 13 июни соли 2026, аз ҷониби Шурои диссертатсионии 6D.KOA-103-и назди МДТ «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров», (735700, ш.Хучанд, гузаргоҳи Мавлонбеков, 1) ба ҳимоя иҷозат дода шудааст.

Довталаби дараҷаи илмӣ Усмонӣ Акмалҷон Акбарҷонзода – шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, миллаташ тоҷик, 1 апрели соли 1988 дар шаҳри Хучанд таваллуд шудааст.

Соли 2006 ба Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров, ба факултети физикаю техника, аз рӯи ихтисоси «Мошинҳои ҳисоббарор, комплексҳо, системаҳо ва шабакаҳо» дохил шуда, соли 2011 донишгоҳро бо дипломи аъло аз рӯи ихтисоси муҳандис-системотехник хатм намудааст.

Аз соли 2011 то ҳол дар вазифаи омӯзгори кафедраи электроникаи факултети физикаю техникаи Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров фаъолият бурда истодааст.

Мавзӯи рисолаи илмӣ Усмонӣ Акмалҷон Акбарҷонзода бо унвони «Методикаи тақмили тайёрии муаллимони ояндаи технология (таълими меҳнат) дар асоси методҳо ва воситаҳои интерактивии таълим» бо қарори Шурои олимони МДТ «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Б. Ғафуров» аз 19.12.2019, протоколи №5 тасдиқ гардидааст.

Диссертатсияи номзади Усмонӣ Акмалҷон Акбарҷонзода зери роҳбарии доктори илмҳои педагогӣ, профессори МДТ «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» Азизов А.А. таҳти унвони «Методикаи таълими таълими муаллимони ояндаи технология (таълими меҳнат) дар асоси методҳо ва воситаҳои интерактивии таълим» дар кафедраи технология ва методикаи таълими онӣ МДТ «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» ба иҷро расида, дар ҷаласаи васеи ҳамин кафедра таҳти №13 аз 28-юми майи соли 2025, муҳокима ва барои ҳимоя ба Шурои диссертатсионӣ пешниҳод шудааст.

Роҳбари илмӣ: Азизов Абдулатиф Абдуҳалимович - доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи технология ва методикаи таълими онӣ МДТ «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров».

Муқарризони расмӣ:

Сатторов Абдурасул Эшбекович – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи алгебра ва геометрияи Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав;

Риоев Ақобир Мирзоевич – номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи психология ва методикаи таълими Муассисаи давлатии Донишқадаи ҷумҳуриявии тақмили ихтисос ва бозомӯзии кормандони соҳаи маориф.

Муқарризони расмӣ ба диссертатсияи Усмонӣ Акмалҷон Акбарҷонзода тақризи мусбат дода, муаллифи диссертатсияро шоистаи дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3 – Педагогика (5.3.10.11 – Назария ва технологияи таълими меҳнат ва дизайн) донистанд.

Муассисаи пешбар – Донишгоҳи давлатии омӯзгорӣ Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ.

Муассисаи пешбар дар тақризи мусбати худ, аз 30.06.2026с, суратмаҷлиси №10^Б, ки он аз ҷониби эксперт – дотсенти кафедраи методикаи таълими технология ва соҳибкорӣ – Сангов Н.Н. мураттаб шуда, бо имзои ректори Донишгоҳ, профессор Ибодулло Аҳлиддин Ибодулло тасдиқ шудааст, ба диссертатсия баҳои мусбат додааст. Муассисаи тақриздиханда мавзӯи диссертатсияи унвонҷӯро барои соҳаи педагогика муҳим ва муҳтарам арзёбӣ намуда, таъкид менамояд, ки дар низомии муносири ҷаҳонии маориф ба тақмили донишҳои технологияи муаллимон тавассути васеъ ҷорӣ намудани воситаҳои муносири дидактикии таълим тавачҷуҳи махсус зоҳир карда мешавад.

Дар асоси таҳлили назариявии адабиёти илмӣ, омӯзиши таҷрибаи амалии таълим намудани кадрҳои педагогӣ ва бо дарназардошти аҳамияти иҷтимоӣ педагогии масъала самтҳои асосии таҳқиқот, мақсад, предмет, фарзия ва вазифаҳои он муайян гардидаанд.

Навгонии илмни таҳқиқот дар он ифода меёбад, ки дар заминаи воситаҳои таълимии барномавӣ бастаҳои дидактикӣ таҳия гардида, методҳо ва воситаҳои интерактивӣ (намоишӣ, визуалӣ ва амалӣ) пешниҳод шудаанд. Ҳамзамон, методикаи тайёр намудани муаллимони ояндаи фанни технология (таълими меҳнат) ба фаъолияти касбӣ, инчунин ташаккули малакаҳои умумии техникӣ мутобиқи тахассус тақмил дода шудааст. Методикаи омӯзиши илмҳои умумии касбӣ ва махсус низ тавассути таҳияи методикаҳои интерактивии таҳқиқотӣ, аз ҷумла «занҷири мантикии печида» ва «миқёси ғоявӣ-эвристикӣ», дар асоси ғояҳои марбут ба воқеияти виртуалӣ тақмил дода шудааст.

Дар ин замина имкониятҳои платформаи таълимии чандрасонаӣ (мултимедӣ) ва таъминоти электронии таълимӣ-методи тайёрии касбии муаллимони ояндаи фанни технология (таълими меҳнат) васеъ гардида, раванди таҳияи воситаҳои электронии таълимӣ-методӣ дар заминаи бастаҳои нармафзории MS PowerPoint тақмил дода шудааст.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки аз ҷониби рисоланавис дастури таълимӣ-методӣ оид ба омӯзиши кор бо тахтаи интерактивӣ, дастурҳои чандрасонаӣ (мултимедӣ) ва рӯнамоҳои электронӣ барои фанҳои тахассусии методикаи таълими технология ва амалия дар устохона таҳия гардидааст. Маводи таҳияшуда барои боз ҳам самаранок тақмил додани тайёрии касбии донишҷӯён – муаллимони ояндаи фанни технология (таълими меҳнат) мусоидат менамояд.

Эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот бо таҳлили ҳамаҷониба ва мунтазами муқаррароти назариявӣ ва усулҳои илмӣ марбут ба масъалаи мавриди таҳқиқ таъмин гардидааст. Дар раванди таҳқиқ маҷмӯи усулҳои гуногуни таҳқиқоти илмӣ истифода шудаанд, ки якдигарро пурра намуда, ба мақсад, вазифаҳо ва мантиқи дохилии таҳқиқот мувофиқат мекунанд. Ин равиш имконият фароҳам овардааст, ки масъалаи мавриди омӯзиш аз ҷанбаҳои гуногуни назариявӣ ва амалӣ баррасӣ гардида, хулосаҳои бадастомада дорои асоснокии илмӣ бошанд.

Диссертатсия ва автореферати пешниҳодшуда пурра ба талабот ва меъёрҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқат мекунанд. Шумора ва сифати мақолаҳои илмӣ муаллиф, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расидаанд, ба талаботи «Низомномаи Шурои диссертатсионӣ» ва меъёрҳои «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ» (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267, бо тағйиру иловаҳо аз 26.06.2023, №295) пурра ҷавобгӯ мебошанд.

Автореферати диссертатсия тибки тартиби муқарраргардида барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3. – Педагогика (5.3.10.11. – Назария ва технологияи таълими меҳнат ва дизайн) таҳия гардида, мазмун асосии таҳқиқотро инъикос менамояд. Дар автореферат натиҷаҳои асосии илмӣ таҳқиқот ба таври муфассал асоснок гардида, мазмун ва аҳамияти онҳо инъикоси пурраи худро ёфтаанд.

Эксперти муассисаи пешбар дар баробари зикри дастовардҳои таҳқиқот се камбудии ҷузъиро ҳамчун эрод баён намуда, ислоҳи онҳоро дар таҳқиқоти минбаъдаи диссертант мувофиқи мақсад медонад. Бо вучуди ин, эксперт таъкид менамояд, ки камбудии зикршуда ба сифати баланди илмӣ диссертатсия таъсири манфӣ намерасонанд. Ба инобат гирифтани эродҳои мазкур дар таҳқиқоти минбаъдаи диссертант самаранок арзёбӣ мегардад.

Сохтори диссертатсия аз ҷиҳати мантиқӣ дуруст тарҳрезӣ шуда, ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пурра мутобиқат менамояд.

Натиҷаҳои таҳқиқот дар фаъолияти илмӣ муаллиф инъикос ёфта, дар маҷмӯъ дар 44 интишорот ба нашр расидаанд. Аз ҷумла, 4 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 39 мақола дар маҷаллаҳо ва дигар нашрияҳои илмӣ, аз ҷумла маводи конференсияҳои илмӣ-назариявӣ ва илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ ва 1 дастури таълимӣ ба таъби расидаанд.

Дар хулосаи тақризи муассисаи пешбар қайд гардидааст, ки диссертатсияи Усмонӣ Акмалҷон Акбарҷонзода аз рӯи ихтисоси 5.3. – Педагогика (5.3.10.11. – Назария ва технологияи таълими меҳнат ва дизайн) дар сатҳи зарурии илмӣ анҷом ёфта, аз ҷиҳати мазмун ба талаботи муқарраргардида ҷавобгӯ мебошад.

Диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқ буда, муаллифи он Усмонӣ Акмалҷон Акбарҷонзода ба дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3. – Педагогика (5.3.10.11. – Назария ва технологияи таълими меҳнат ва дизайн) сазовор мебошад.

Мақолоти илмӣ муаллиф, ки дар маҷаллаҳои илмӣ ҷоп шуда, дар худ мундариҷаи асосӣ ва натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсиониро инъикос кардаанд:

- а) Мақолаҳои илмӣ, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

[1-М]. Усмонов А.А. Тарзи истифодаи тахтаҳои интерактивӣ дар раванди таълими муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ / А.А.Усмонов, Ҳ.А.Тошхӯчаев, С.А.Тошхоҷаева // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. - Душанбе, 2019. - №5(1). - С.297- 304. ISSN 2074-1847.

[2-М]. Усмонов А.А. Нақши муаллими технология (таълими меҳнат) дар ҳалли мушкилоти таҳсилоти технологияи хонандагон / А.А.Усмонов // “Номаи Донишгоҳ. Силсилаи илмҳои гуманитарӣ ва ҷомеашиносӣ”-и МДТ “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Б.Ғафуров”. - Хуҷанд, 2023. - №1(74). - С.151-156. ISSN 2077-4990.

[3-М]. Усмонов А.А. Истифодаи воситаҳои техникӣ дар раванди таълими фанни технология / А.А.Усмонов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. - Душанбе, 2023. - №5. - С.216-222. ISSN 2074-1847

[4-М]. Усмонов А.А. Имконият ва истифодаи технологияи муосир дар раванди таълими фанни технология (таълими меҳнат). / А.А.Усмонов, А.А.Азизов// Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. -Душанбе, 2024. - №3. - С.291-298. ISSN 2074-1847

б) Мақола ва маводҳои, ки дар нашриҳои дигар ба таърифи расидааст:

[5-М]. Усмонов А.А. Технологияи навин дар раванди таълим. Барномаи RioStudio / А.А.Усмонов, Ҳ.А.Тошхӯчаев //Дастури таълимӣ-методӣ. - Хуҷанд: Матбааи «Меъроҷ», 2015. - 44с.

[6-М]. Усмонов А.А. Имконият ва истифодаи технологияи муосир дар раванди таълими фанни технология (таълими меҳнат) / А.А.Усмонов // Масъалаҳои таълими таълими технология (таълими меҳнат) дар замони муосир (монографияи дастаҷамъӣ). -Хуҷанд, “Кова”, 2023. - 296с.

[7-М]. Усмонов А.А. Использование современных информационных технологий на уроках технологии (трудового обучения) как средство развития познавательного интереса учащихся / А.А.Усмонов, Ҳ.А.Тошхӯчаев // Международная конференция “Реформа предмета технология (трудовое обучение): опыт, тенденции развития и проблемы”. 25-26 ноября 2011. - С.150-154

[8-М]. Усмонов А.А. Истифодаи технологияи инноватсионӣ дар раванди таълим. Барномаи RioStudio. / А.А.Усмонов, Ҳ.А.Тошхӯчаев, С.А.Тошхоҷаева // Маводи конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ «Масъалаҳои физикаи муосир». Хуҷанд, 29-30 сентябри 2015. - Хуҷанд, 2015. - С.259-262.

[9-М]. Усмонов А.А. Истифодаи технологияи навин дар раванди таълим. Барномаи RioStudio. / А.А.Усмонов, Ҳ.А.Тошхӯчаев, С.А.Тошхоҷаева // Семинари илмӣ-методӣ «Таълими фанҳои дақиқ ва ҷомеашиносӣ бо методҳои технологияҳои инноватсионӣ». Хуҷанд, 12 июни 2015. - Хуҷанд, 2015. - С.96-99

[10-М]. Усмонов А.А. Методикаи истифодаи технологияи инноватсионӣ дар раванди таълим / А.А.Усмонов, Ҳ.А.Тошхӯчаев, С.А.Тошхоҷаева // Маводи

конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ “Рунди фанҳои табиғииносии дар даври Истиқлолият”. - Бӯстон, 4 январӣ 2017. – Бӯстон, 2017. – С.117-120.

[11-M]. Усмонов А.А. Истифодаи технологияи компютерӣ дар раванди таълим. / А.А.Усмонов, Ҳ.А.Тошхӯҷаев, С.А.Тошхоҷаева // Маводи конференсияи илмӣ-амалии минтақавии “Муаммоҳои муосири компютеркунонии раванди таълими математика ва технологияи иттилоотӣ”. Хуҷанд, 29 ноябри 2017. – Хуҷанд, 2017. – С.102-104.

[12-M]. Усмонов А.А. Технологияи инноватсионӣ - рӯ ба сӯи тараққиёт. /А.А.Усмонов, М.А.Усмонова / Маҷмуи мақолаҳои “Масъалаҳои мубрами таълиму тарбияи пасли наврас”. - Хуҷанд: “Меъроҷ”, 2019. – С.375-377.

[13-M]. Усмонов А.А. Методҳои интерактивӣ ҳамчун роҳи таъкили салоҳиятҳои касбии муаллимонӣ оянда /А.А.Усмонов, Ҳ.А.Тошхӯҷаев / Маводи конференсияи илмӣ-амалии “Таълими фанҳо дар муносибати босалоҳият”. – Хуҷанд, 24 апрели 2019. – Хуҷанд, 2019. – С.435-438.

[14-M]. Усмонов А.А. Мавқеи истифодаи технологияи инноватсионӣ дар раванди таълим / А.А.Усмонов, М.А.Усмонова // Маводи конференсияи илмӣ-амалии “Таълими фанҳо дар муносибати босалоҳият”. – Хуҷанд, 24 апрели 2019.- Хуҷанд, 2019. – С.432-434

[15-M]. Усмонов А.А. Таъбиқи истифодабарии технологияи иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ дар таълим / А.А.Усмонов, М.А. Усмонова // Маводи конференсияи илмӣ-методии “Муаммоҳои физикаи муосир ва таълими фанҳои дақиқ”. Хуҷанд, 20 майи 2019. – Хуҷанд, 2019. – С.142-144.

[16-M]. Усмонов А.А. Дар раванди таълим таъбиқи техникаи инноватсионӣ / А.А.Усмонов, Ҳ.А.Тошхӯҷаев, С.А.Тошхоҷаева // Маводи конференсияи илмӣ-методӣ таҳти унвони “Муаммоҳои физикаи муосир ва таълими фанҳои дақиқ”. Хуҷанд, 20 майи 2019. – Хуҷанд, 2019. – С.139-142.

[17-M]. Усмонов А.А. Истифодаи технологияҳои инноватсионӣ дар раванди омӯзиши фанҳои табиӣ-риёзӣ / А.А.Усмонов, М.А.Усмонова // Маҷмуаи мақолаҳо «Муаммоҳои омӯзиши фанҳои табиӣю риёзӣ ва истифодаи технологияҳои инноватсионӣ дар раванди таълим». – Хуҷанд, «Меъроҷ», 2020. – С.143-148.

[18-M]. Усмонов А.А. Истифодаи технологияҳои иттилоотӣ ва салоҳиятнокӣ дар муассисаҳои олии касбӣ / А.А.Усмонов, Ҳ.А.Тошхӯҷаев, Т.А.Ашӯрова // Маводи конференсияи илмӣю амалии ҷумҳуриявии «Муаммоҳои физикаи муосир дар раванди саноатикунории Ҷумҳурии Тоҷикистон». - Хуҷанд, 29-30 апрели 2020. – Хуҷанд, 2020. – С.317-319.

[19-M]. Усмонов А.А. Истифодаи тахтаи электронӣ дар раванди таълим / А.А.Усмонов, С.А.Тошхоҷаева, М.А.Усмонова, З.Ҷ.Аминова // Маводи конференсияи илмӣю амалии ҷумҳуриявии «Муаммоҳои физикаи муосир дар раванди саноатикунории Ҷумҳурии Тоҷикистон». - Хуҷанд, 29-30 апрели 2020.

– Хучанд, 2020. – С.320-322.

[20-М]. Усмонов А.А. Истифодаи методҳои инноватсионии компютерӣ барои рушди фанҳои дақиқ / А.А.Усмонов, А.А.Азизов, Т.А.Ашӯрова // Маводи конференсияи байналмилалӣ “Баррасии муаммоҳои муосири илмҳои физикаю техника ва технологияи нимноқилҳо”. – Хучанд, 18-19 майи 2021. – Хучанд, 2021. – С.707-711.

[21-М]. Усмонов А.А. Методикаи истифодабарии технологияи инноватсионӣ дар рушди фанҳои дақиқ ва табиатшиносӣ / А.А.Усмонов, С.А.Тошхоҷаева, М.А.Усмонова // Маводи конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ “Баррасии муаммоҳои муосири илмҳои физикаю техника ва технологияи нимноқилҳо”. – Хучанд, 18-19 майи 2021. – Хучанд, 2021. – С.711-715

[22-М]. Усмонов А.А. Тадқиқи омӯзиши методикаи истифодаи тахтаҳои интерактивӣ дар раванди таълим / А.А.Усмонов, А.А.Азизов, М.А.Усмонова // Маводи конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи “Нақши илмҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар омодасозии кадрҳои муосири илмӣ, муаллимӣ ва муҳандисӣ”. – Душанбе, 4 июни 2021. – Душанбе, 2021. – С.266-268.

[23-М]. Усмонов А.А. Истифодаи технологияи иттилоотии компютерӣ дар дарси технология (таълими меҳнат) / А.А.Усмонов, С.А.Тошхоҷаева, М.А.Усмонова // Маводи конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ “Нақши илмҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар омодасозии кадрҳои муосири илмӣ, муаллимӣ ва муҳандисӣ”. – Душанбе, 4 июни 2021. – Душанбе, 2021. – С.260-262.

[24-М]. Усмонов А.А. Имкониятҳои технологияи иттилоотии компютерӣ дар машғулиятҳои таълимии фанҳои касбу ҳунар / А.А.Усмонов, А.А.Азизов // Маводи конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ “Ҳунар, фарҳанг ва сайёҳӣ-муаррифгари чехраи миллат”. – Хучанд, 17-18 декабри 2021. – Хучанд, 2021. – С.272-276.

[25-М]. Усмонов А.А. Методикаи истифодабарии технологияи инноватсионӣ ва коммуникатсионӣ дар замони муосир / А.А.Усмонов, М.А.Усмонова // Маводи конференсияи илмӣ – амалии ҷумҳуриявӣ “Проблемаҳои муосири илмҳои табиатшиносию риёзӣ ва методикаи таълими онҳо дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ”. – Душанбе, 25 декабри 2021. – Душанбе, 2021. – С.233-235.

[26-М]. Усмонов А.А. Методикаи истифодаи тахтаи интерактивӣ ва салоҳиятнокӣ дар раванди таълим / А.А.Усмонов, Т.А.Ашӯрова // Маводи конференсияи илмӣ – амалии ҷумҳуриявӣ “Проблемаҳои муосири илмҳои табиатшиносию риёзӣ ва методикаи таълими онҳо дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ”. – Душанбе, 25 декабри 2021. – Душанбе, 2021. – С.235-238.

[27-М]. Усмонов А.А. Методи истифодаи салоҳиятнокӣ дар раванди машғулиятҳои таълимӣ дар муассисаҳои олий / А.А.Усмонов, С.А.Тошхоҷаева // Маводи конференсияи илмӣ – амалии ҷумҳуриявӣ “Проблемаҳои муосири

илмҳои табиатшиносии риёзӣ ва методикаи таълими онҳо дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ”. – Душанбе, 25 декабри 2021. – Душанбе, 2021. – С.441-445.

[28-М]. Усмонов А.А. Истифодаи имкониятҳои технологияи иттилоотии компютерӣ / А.А.Усмонов, А.А.Азизов // Форуми “Қадамҳои устувор баҳри рушди саноат”. Бӯстон, 24-25 апрели 2021. – С.243-246.

[29-М]. Усмонов А.А. Формирование творческой личности на уроках технологии (трудовое обучение) / А.А.Усмонов, М.А.Усмонова, И.М.Махкамов // Сборник научных трудов по материалам IV Международной научно-практической конференции. – Анапа, 2022. – С.70-73.

[30-М]. Усмонов А.А. Истифодаи технологияҳои инноватсионӣ дар соҳаи маориф / А.А.Усмонов, М.А.Усмонова // Маҷлиси конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалии “Низомҳои иттилоотии амалӣ: масъалаҳои моделиронӣ, коркард ва истифодаи он дар мамлакатҳои тараққиқкардаи тода”. Хучанд, 26 ноябри 2022. – С.142-147. ББК А62, УДК 004::378.1.

[31-М]. Усмонов А.А. Методи истифодабарии салоҳиятнокӣ дар раванди машғулиятҳои таълимӣ дар муассисаҳои олий / А.А.Усмонов, С.А.Тошхоҷаева, М.А.Усмонова// Маҷлиси конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалии “Рисолати илми физика дар инкишофи техника ва технологияи муосир”. Хучанд, 16-17 марти 2023. – Хучанд, 2023. – С.516-519.

[32-М]. Усмонов А.А. Таҷҳизотҳои интерактивии электронии дидактикӣ бо визуализатсияи когнитивӣ / А.А.Усмонов, А.А.Азизов // Маҷлиси конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалии “Рисолати илми физика дар инкишофи техника ва технологияи муосир”. Хучанд, 16-17 марти 2023. – Хучанд, 2023. – С.541-545

[33-М]. Усмонов А.А. Истифодаи методҳои интерактивӣ баҳри баландбардоштани сифати таълим / А.А.Усмонов, Х.Ю.Ҷӯраева, М.А.Усмонова // Маҷлиси конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ дар маҷмаи “Масъалаҳои мубрами таълими фанҳои дақиқ дар омода намудани мутахассисони баландхаттисоси соҳаи кӯҳию металлургии кишвар”. - Бӯстон, 11 марти 2023. С.236-239.

[34-М]. Усмонов А.А. Истифодаи методҳои интерактивӣ баҳри баландбардоштани сифати таълим./ А.А.Усмонов, С.А.Тошхоҷаева, М.А.Усмонова// Маҷлиси конференсияи илмӣ-амалии «Медиакоммуникатсияи маҷозӣ ва реклама: технологияҳои нав ва методикаи таҳқиқ». Хучанд, 30 марти 2023. – Хучанд, 2023. – С.30-34

[35-М]. Усмонов А.А. Салоҳиятнокӣ дар раванди машғулиятҳои таълимӣ / А.А.Усмонов, С.А.Тошхоҷаева // Маҷлиси конференсияи байналмилалӣ таҳти унвони “Вазифаҳои муосири илмҳои дақиқ дар тайёр кардани мутахассисони баландхаттисос дар соҳаи таълими илм ва технология”. - Душанбе, 1-2 декабри 2023. – Душанбе, 2023. – С.353-356.

- [36-М]. Усмонов А.А. Таҷҳизотҳои интерактивии электронии дидактикӣ бо истифодаи айёниятҳо / А.А.Усмонов, А.А.Азизов // Маводи конференсияи байналмилалӣ таҳти унвони “Вазифаҳои муосири илмҳои дақиқ дар тайёр кардани мутахассисони баландхисос дар соҳаи таълими илм ва технология”. - Душанбе, 1-2 декабри 2023. – Душанбе, 2023. – С.347-350.
- [37-М]. Усмонов А.А. Истифодаи воситаи технологияи муосири информатсионӣ ва анъанавӣ дар раванди таълим барои фанни технология (таълими меҳнат) / А.А.Усмонов, А.А.Азизов, М.А.Усмонова // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-амалии «Саҳми олимони фанҳои дақиқ дар рушди саноатикунони кишвар». - Хучанд, 18 октябри 2023. – С.285-287.
- [38-М]. Усмонов А.А. Истифодаи методҳои интерактивӣ дар муассисаҳои олии касбӣ / А.А.Усмонов, М.Н.Алиева, М.А.Усмонова // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-амалии «Масъалаҳои мубрами назария ва амалияи фанҳои санъати тасвирӣ, нақшакашӣ, ҳунарҳои халқӣ ва технология (таълими меҳнат) дар саноатикунони кишвар». Хучанд, 29 ноябри 2023. –Хучанд, 2023. – С.364-367
- [39-М]. Усмонов А.А. Методикаи истифодаи таҷҳизотҳои интерактивӣ дар раванди таълим / А.А.Усмонов, А.А.Азизов, Ш.Ю.Азизов // Маводи конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ “Истифодаи технологияи муосир дар раванди таълими фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ”. - Хучанд, 29 ноябри 2023. – Хучанд, 2023. – С.324-328.
- [40-М]. Усмонов А.А. Методикаи истифодаи воситаҳои муосири техникӣ дар таълим / А.А.Усмонов, А.А.Азизов // Маводи конференсияи илмӣ-амалӣ дар мавзун “Нақши Интернет дар татбиқи технологияи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ дар амнияти иттилоотӣ дар шабакаҳои иҷтимоӣ”. – Душанбе, 30 майи 2024. – Душанбе, 2024. – С.218-224.
- [41-М]. Усмонов А.А. Технологияҳои инноватсионии мобилӣ дар рушди соҳаи маориф / А.А.Усмонов, М.А.Усмонова, М.М.Камолов // Маводи конференсияи илмӣ байналмилалӣ “Муаммоҳои илму фан аз нигоҳи муҳаққиқон” Ҷумҳурии Тоҷикистон (Хучанд), Ҷумҳурии Ўзбекистон (Фарғона), 15 феввали 2024. – С.330-334.
- [42-М]. Усмонов А.А. Истифодаи технологияҳои муосири компютерӣ дар раванди таълим / А.А.Усмонов, А.А.Азизов, Ш.Ю.Азизов // Маводи конференсияи илмӣ – амалии байналмилалӣ «Истифодаи технологияи муосир дар раванди таълими фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ». Бӯстон, 19 июни 2024. – С.83-86.
- [43-М]. Усмонов А.А. Истифодаи технологияи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ дар муассисаҳои таълимӣ / А.А.Усмонов, А.А.Азизов // Маводи конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ “Муаммоҳо ва дурнамон рушди илмҳои педагогӣ

дар шароити ҷаҳонишавӣ". Хучанд, 25-26 октябри 2024. – Хучанд, 2024. – С.102-104.

[44-М]. Усмонов А.А. Методикаи истифодаи воситаҳои муосири таълим дар мактабҳои миёна / А.А.Усмонов, А.А.Азизов, Ш.Ю.Азизов // Маводи конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалии «Муаммоҳо ва дурнамои рушди илми физика». - Хучанд, 11-12 марти соли 2025. – Хучанд, 2025. – С.362-367.

Ба автореферати диссертатсияи Усмонӣ Акмалҷон Акбарҷонзода тақризҳо аз ҷониби муҳаққиқони зерин ба унвони Шурои диссертатсионӣ ворид шудааст:

- 1. Мирзоев Абдулазиз Раҷабович** – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи барномасозӣ ва низомҳои зехнии Донишқадаи технологияҳои рақамӣ ва зехни сунъии Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон. Тақриз мусбат мебошад, эрод надорад.
- 2. Мухаметов Гапур Бабаевич** – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи забони русӣ барои факултетҳои ғайрифиллологии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Тақриз мусбат мебошад, эрод надорад.
- 3. Туев Шохин Шоевич** – номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, мудирӣ кафедраи математикаи оӣ ва зехни сунъии Донишқадаи кӯхӣю металлургии Тоҷикистон. Хулосаи тақриз мусбат мебошад, ин тақриз низ эрод надорад.

Муқарризони беруна масъалаи таҳқиқшавандаро муҳим ва арзишманд ҳисобида, муаллифи диссертатсия Усмонӣ Акмалҷон Акбарҷонзодаро барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3 – Педагогика (5.3.10.11 – Назария ва технологияи таълими меҳнат ва дизайн) арзанда донистанд.

Интиҳоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар дар асоси хулосаи комиссияи экспертӣ ва қарори Шурои диссертатсионии 6D.KOA-103 аз 13-уми июни соли 2026, №9, тибқи талаботи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 (бо тағйири иловаҳо аз 26-уми июни соли 2023, №295) тасдиқ гардидааст, асоснок гардидааст.

Шурои диссертатсионӣ тибқи натиҷаи ҳимояи кушод кайд менамояд, ки дар асоси таҳқиқоти анҷомдодаи унвонҷӯ корҳои зерин иҷро шудаанд: Усулҳои гуногунҷабҳаи тақмил додани омодагии муаллимони оянда дар доираи ихтисоси “Технология (таълими меҳнат)” баррасӣ карда шуданд; Ҳангоми омода намудани муаллимони ояндаи технология (таълими меҳнат) аз асосҳои назариявӣ, принсипҳои калидии татбиқи усулҳои интерактивии таълим бо назардошти сохтори умумӣ ва вигаҳои фарқкунандаи онҳо самаранок истифода карда шуданд; Барои азхудкунии мунтазами методҳо ва

технологияҳо бо истифода аз маводи интерактивии мултимедиявӣ, дастурҳои таълимӣ-методӣ ва муаррифии онҳо дар сатҳи фанӣ таҳия карда шуданд; амсилаи ташаккули тайёрии муаллимони ояндаи технология (таълими меҳнат) дар асоси истифодаи методҳо ва воситаҳои интерактивии таълим коркард карда шуданд.

Аҳамияти назариявии таҳқиқот дар он ифода меёбад, ки дар диссертатсия масъалаи муҳимми педагогӣ – тақмили тайёрии касбии муаллимони ояндаи технология (таълими меҳнат) дар шароити муосири иттилоотонӣ мавриди таҳлили ҳамаҷониба қарор гирифта, дар ин замина муқаррароти назариявӣ ва методӣ, ки ба рушди илмҳои педагогӣ мусоидат менамоянд, коркард шудаанд.

Аҳамияти амалии таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки маводҳои дар рафти таҳқиқот ҷамъоваригардида барои баланд бардоштани донишҳои назариявӣ ва малакаҳои амалии донишҷӯёни донишгоҳҳои омӯзгорӣ ёрӣ медиҳад.

Навгониҳои илмӣ таҳқиқот. Дар заминаи воситаҳои таълимии барномавӣ, бастаҳои дидактикӣ таҳия шуда, методҳо ва воситаҳои интерактивӣ (намоишӣ, басарӣ, амалӣ) таҳия шуданд; Методикаи тайёрии муаллимони ояндаи технология (таълими меҳнат) ба фаъолияти касбӣ, ташаккули малакаҳои умумии техникӣ мувофиқи таҳассус тақмил дода шуд; Имкониятҳои платформаи таълимии мултимедӣ таъминоти электронии таълимӣ-методи тайёрии касбии муаллимони ояндаи технология (таълими меҳнат) васеъ гардонид шуд; Таҳияи воситаҳои электронии таълимӣ-методӣ дар заминаи бастаҳои нармафзори MsPower Point тақмил дода шудаанд.

Дарҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот дар татбиқи методикаи тақмили тайёрии муаллимони ояндаи технология (таълими меҳнат) дар асоси методҳо ва воситаҳои интерактивии таълим тариқи таҳлили математикӣ-омории натиҷаҳо муайян карда шуд. Коркарди омории маълумоти ба даст омада дар асоси истифодаи меъёри χ^2 (Фридман) иҷро шуд, то ки ҳангоми санҷидани методика тафовути назарраси натиҷаҳои гурӯҳҳои озмоишӣ ва назоратӣ тасдиқ карда шаванд.

Саҳми шахсии доктараи дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот ҷустуҷӯи мустакилонаи адабиёти илмӣ-методӣ, дастоварди натиҷаҳои илмие, ки дар рисола, мақолаҳои нашршуда, маърузаву баромадҳои ба асосноккунии илмӣ-амалии масъала ва роҳҳои ҳалли он бахшидашуда инъикос ёфтаанд, ифода мешаванд.

Мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи таҳассуси илмӣ: Диссертатсия дар доираи шиносномаи таҳассуси илмӣ 5.3. – Педагогика (5.3.10.11. – Назария ва технологияи таълими меҳнат ва дизайн) омода шудааст.

Ҳангоми овоздиҳии пинҳонӣ Шурои диссертатсионӣ дар ҳайати 15 нафар, аз онҳо 11 нафар доктори илм, мутахассис аз рӯи ихтисоси самти диссертатсияи баррасишаванда 5 нафар, чунин натиҷагирӣ шуд:

тарафдори додани дараҷаи илмӣ – 15 нафар

муқобили додани дараҷаи илмӣ – нест

бюллетенҳои беэътибор – нест

Шурои диссертатсионӣ ба хулоса омад, ки диссертатсияи Усмонӣ Акмалҷон Акбарҷонзода дар мавзун «Методикаи тақмили тайёрии муаллимони ояндаи технология (таълими меҳнат) дар асоси методҳо ва воситаҳои интерактивии таълим» қори таҳқиқотии анҷомёфтаи илмиву таҳассусӣ буда, ба талаботи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 № 267 ва бо тағйиру иловаҳо аз 26 июни соли 2023, №295 тасдиқ шудааст, қомилан ҷавобгӯӣ мебошад ва ба довталаб Усмонӣ Акмалҷон Акбарҷонзода дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ дода шавад.

Раиси Шурои диссертатсионии
6D. КОА-103 назди МДТ
«Донишгоҳи давлатии Хуҷанд
ба номи академик Бобоҷон Ғафуров»
доктори илмҳои педагогӣ,
профессор

Абдуллоева Меҳриниссо Абдугаффорова

Котиби илмӣ Шурои диссертатсионӣ,
дотсент

Қамолова Муаззам Файзуллоева

